

پنومونی چیست؟

پنومونی به معنای عفونت و التهاب پارانشیم ریه است که در دوره کودکی شایعتر بوده، اما بیشتر در دوره شیر خوارگی و اوایل کودکی رخ میدهد. عفونت شامل کیسه های هوایی ریه ها و عفونت مجرای تنفسی تحتانی است که با درگیری راههای هوایی و پارانشیم و توپر شدن فضاهای آلوئولی همراه است. عفونت توسط میکروارگانیزم های مختلف شامل باکتری، مایکوباکتری، قارچ و ویروسها ایجاد می گردد که علائم بیماری از یک بیمار تا بیمار دیگر متفاوت است. عفونت معمولا از راه تنفس قطرات آلوده (در حین سرفه) منتقل میشود.

علل و عوامل خطر:

- ❖ قرار گرفتن در تماس با افراد دارای عفونت تنفسی فوقانی و تحتانی
- ❖ ضعف سیستم ایمنی ناشی از بیماریهای مزمن قلبی، سرطان و سندرم نقص ایمنی اکتسابی
- ❖ تغییر در وضعیت هوشیاری
- ❖ بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD)
- ❖ وجود لوله داخل تراشه (اینتوباسیون) و تهویه مکانیکی

علائم و نشانه ها:

علائم و نشانه های پنومونی بسته به نوع میکروارگانیزم و وجود بیماری زمینه ای متفاوت است

- ❖ شروع ناگهانی لرز
- ❖ درد قفسه سینه که با نفس کشیدن تشدید میشود.
- ❖ گاهاً تب بالای 38
- ❖ سرفه خشک و مقاوم
- ❖ خستگی
- ❖ سرفه با یا بدون خلط زرد و سبز یا به همراه رگه های خونی در ابتدای ابتلا به بیماری
- ❖ در شیرخواران کوچک آپنه اولین علامت است.
- ❖ تاکی پنه (تند شدن نفس)
- ❖ کاهش اشتها

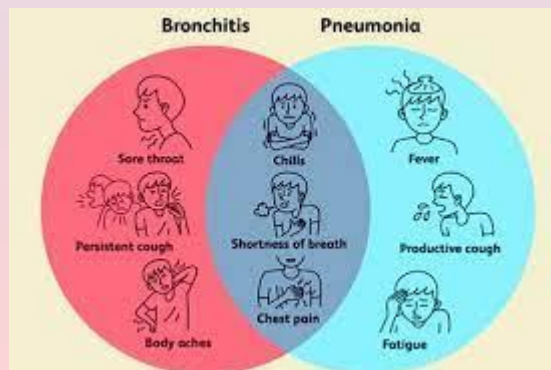
درمان طبی:

- ❖ استراحت
- ❖ رساندن مایعات کافی به بدن بیمار
- ❖ ساکشن ترشحات
- ❖ اکسیژن درمانی
- ❖ فیزیوتراپی قفسه سینه
- ❖ درمان علت زمینه ای کاهش هوشیاری (مثلا تشنج یا CVA)

داروها:

- ❖ ضد تب ها

- ❖ آنتی بیوتیک تراپی
- ❖ برونکودیلاتورها
- ❖ موکولیتیک ها (خلط آور)
- ❖ مکمل های ویتامینی

مراقبت در منزل:

- ❖ دادن استراحت در منزل و توصیه به رعایت آن و کاهش تلاشهای تنفسی
- ❖ بالا قرار دادن سر بین 30 تا 45 درجه
- ❖ جلوگیری از انتقال بیماری (پوشانیدن دهان و بینی هنگام سرفه)
- ❖ رعایت بهداشت دستها و شستشوی دستها
- ❖ تزریق واکسن پنوموکوک برای بیماران بالای 65 سال و افرادی که بیماری مزمن دارند.
- ❖ تزریق واکسن آنفلوانزا برای تمام کودکان بالای 6 ماه
- ❖ استفاده از بخور و مرطوب کننده هوا در منزل
- ❖ آموزش روش های پاک کردن ترشحات مانند سرفه کردن، قرارگیری در پوزیشن های معین، ورزش عضلات قفسه سینه یا ساکشن ترشحات
- ❖ دوری از دود سیگار و عدم مصرف سیگار

بیمارستان نبی اگر (ص) اشنویه
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی

پنومونی چیست؟

گردآوری و تنظیم: واحد آموزش سلامت

کد: NA-H-PE-00

تاریخ تدوین: 1404/09/30

تاریخ بازنگری: 1405/09/30

منابع:

1- هندبوک آموزش به بیمار کانایو فام ماری. تهران: جامعه نگر، 1396.

2- پرستاری داخلی جراحی، پرونر و سودارت، تنفس و تبادلات گازی. تهران: جامعه نگر، 1396.

3- پرستاری کودکان، ونگ، 2015، تهران: جامعه نگر

- ❖ انجام اقدامات پیشگیرانه جهت مراقبین بیمار مانند واکسیناسیون
- ❖ بهبودی پنومونی ممکنست طول بکشد، صبر و حوصله داشته باشید.
- ❖ در صورتیکه از طرف پزشک منعی نداشته باشد، داروهای قبلی طبق دستور مصرف شود.
- ❖ تاکید بر همراهان جهت اهمیت پیگیری ویزیت ها

- ❖ آموزش به بیمار جهت جلوگیری از تماس با افراد دیگر بخصوص افراد مسن و کودکان تا زمان کاهش تب و سرفه
- ❖ آموزش به بیمار که بدون مشورت با پزشک یا پرستار از مصرف داروهای بدون نسخه خودداری نماید.

فعالیت

- ❖ اجتناب از ورزشهای سنگین در هفته های اول بیماری
  - ❖ داشتن خواب کافی و مناسب 6 تا 8 ساعت در شب
- رژیم غذایی:**
- ❖ حفظ رژیم غذایی در حد تحمل بیماری
  - ❖ مصرف مایعات روزانه 6 تا 8 لیوان (در صورت عدم ممنوعیت)

مراقبت از افراد مسن:

- ❖ آموزش به بیمار که بدلیل میزان مرگ و میر بالای پنومونی درمان سریع بیماری لازمست.
- ❖ در صورت مشاهده علائمی دال بر عدم بهبودی و یا عود بیماری در مان فوری ضروری می باشد.